

PROBLEMES QUE ES PODRIEN DERIVAR D'UNA HIPOTÈTICA ADSCRIPCIÓ DE L'HOSPITALET AL BAIX LLOBREGAT

IGNASI RIERA

Escriptor. Diputat al Parlament de Catalunya. Membre del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Advertiment preliminar: em limito a comentar els previsibles inconvenients de la fusió; faig, per dir-ho així, d'advocat del diable.

1. El problema més urgent de l'Hospitalet de Llobregat és definir-se com a ciutat, malgrat la història i per damunt dels desgavells urbanístics que n'incrementen les barreres interiors i la falta de cohesió interna. Més que no pas una adscripció al Baix Llobregat, sembla que seria coherent un estatut propi, de ciutat autònoma, unicomarcal, a l'Hospitalet.
2. La incorporació de l'Hospitalet al Baix Llobregat inclinaria, definitivament, la dinàmica del Baix Llobregat cap a la seva zona sud i deixaria en situació massa marginal Martorell i el seu entorn.
3. Tots els 'serveis a la persona' recaurien sobre l'Hospitalet pel fet de constituir el nucli més poblat de la comarca baixllobregatina. Ens referim a serveis sanitaris, culturals, esportius, etc.
4. La 'imatge' suburbial del Baix Llobregat augmentaria: que no en va a l'Hospitalet van ser construïts, entre 1965 i 1972, més de vint mil habitatges en polígons d'urbanisme de densificació 'vertical'.
5. Les dinàmiques de l'Hospitalet porten la ciutat més cap a una aneixió, administrativa i de funcionament, encara que no política, amb Barcelona (per ex., metros, xarxa viària, relació amb port-aeroport-Zona Franca). L'adscripció al Baix Llobregat, ¿no podria inclinar, encara més, tota la comarca, a la submissió barcelonina?

deixen a reduir la seva personalitat a la d'una entitat merament administrativa, supeditada del tot a l'Estat central.

L'actitud contrària al centralisme espanyol sostinguda per l'Ajuntament de Barcelona, en nom propi, i com a representant de la societat urbana que presideix, arrenca de la contradicció històrica entre una institució deliberadament afeblida pel legislador i una ciutat que creix d'acord amb un model històric inèdit i a un ritme impensat.

És aquest creixement el que fa que a meitats del s. XIX s'arribi a un punt crític, en resultar insostenible la densificació assolida dins l'espai urbà tancat per les muralles.

La pressió popular i les necessitats d'expansió que imposava la nova època que s'obria amb la maquinització i la revolució industrial aconseguiren l'any 1854 l'enderrocament de les muralles.

El Pla Cerdà, 1859, hauria d'organitzar la plana que separava el vell nucli central dels pobles de la perifèria on en els darrers anys s'hi havia anat localitzant la població i les noves indústries que no cabien a Barcelona.

La proximitat d'aquests municipis, el seu ritme de creixement i les fortes relacions que mantenien amb la ciutat, aconsellaven o provocaren, a principis del s. XX la seva annexió al terme barceloní.

Era l'intent de recollir administrativament un fenomen que la realitat havia imposat i que el pas del temps reforçava cada cop més: la influència de Barcelona i la seva dinàmica com a centre econòmic, productiu, cultural i de serveis, que s'estenien molt més enllà dels estrictes límits del seu terme.

Aquestes annexions es van consolidant, no sense conflicte, entre 1897 i 1921.

Els propers 20 anys estan marcats per les intenses convulsions polítiques, socials i econòmiques, derivades de la crisi mundial del 29 (que aquí repercutí més tard), l'adveniment de la II República, la Guerra Civil i la llarga postguerra.

És durant aquests anys quan el tema de les comarques cobra rellevància política com a possible entitat genuïnament catalana i es planteja com a oposició i alternativa a la divisió provincial, artificial i uniformista del 1833.

A partir dels anys 30, concretament a partir de 1931, es comença a treballar sobre el tema de la divisió comarcal de Catalunya i serà a finals del 36 quan pren rang administratiu legal.

La divisió comarcal reconeix l'aglomeració urbana de Barcelona amb la creació del Barcelonès i s'inspira molt més en els partits judicials que en les comarques populars i així ho reconegué Pau Vila, l'objectiu